
Fra: Siri Nygård-Torkehagen [mailto:sirint@me.com]

Sendt: 11. mars 2014 00:55

Til: Postmottak HOD

Emne: Høringssvar- Reservasjonsretten

Dette er mitt svar på høringen om rett til å reservere seg mot å henvise til abort. Jeg vil legge spesielt trykk påfølgende utdrag, og jeg forventer at høyre, KrF og også FrP går grundigere i seg selv.

"Når KrF og reservasjonslegene sier de vil «kjempe for det ufødte foster», er det meg fortsatt en gåte hvorfor de kjemper for retten til å toe sine hender, og ikke heller for *effektive* tiltak. Her kunne faktisk studenter og KrF gått hånd i hånd med felles mål for øye:

I et forsøk der unge kvinner ble tilbudt gratis prevensjon, ble abortraten i forsøkskommunene halvert – likevel ble ikke dette innført. En antar at det å heve engangsstønaden til gravide studenter og arbeidssøkende, slik at de får tilsvarende ytelser som arbeidende mødre, vil føre til færre aborter. Økt tilrettelegging for funksjonshemmede vil gjøre at kvinner som bærer på et funksjonshemmet foster tør å bære frem barnet. Dette er tiltak legene og politikerne *vet* fungerer. Men det koster selvfølgelig mer enn å heve pekefingeren."

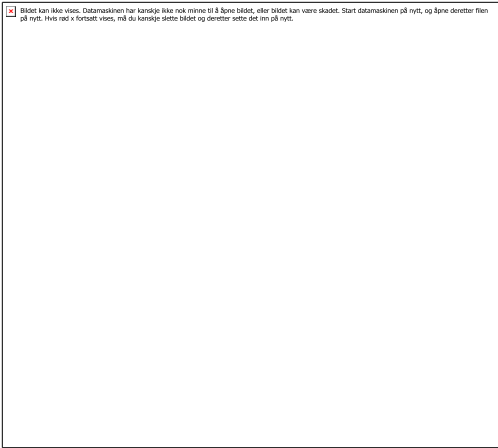
At disse legenes praksis burde vært ryddet opp i for lenge siden, er ikke noe argument for innføring av rett/mulighet til reservasjon. Det går fint an å rydde opp i dette, uten å forringe kvinners helsetilbud.

At deres åpne lovbrudd får fortsette uten konsekvenser er uanstendig og umoralsk. Dere burde skamme dere over å i det hele tatt vurdere kvinnelige pasienters behov som mindre viktige enn legenes (dobbel)moral. Ærlig talt. Har aldri vært så skuffet over noen, i hele mitt liv.

Og bare for å gjøre det klinkende klart; vi har forstått hva dere prøver å forklare. Men vi er uenige i at det er det rette å gjøre.

Mvh
Siri Nygård- Torkehagen

2014-02-19

ILLUSTRASJON: ØIVIND HOVLAND

«Jeg mener at det er spesielt gode grunner til at leger som har mange studenter blant sine pasienter, ikke bør få reservere seg.»

KRONIKK:

Dekanen ved Det medisinske fakultet i Oslo støtter langt på vei en reservasjonsmulighet for fastleger. Samtidig som han understreker kvinnens rett til helsehjelp, er han bekymret for at leger vil få et yrkesforbud uten den nye loven.

Men leger *får* ikke et yrkesforbud om de ikke får reservere seg. Riktignok kan de da ikke jobbe som offentlig ansatte fastleger, fordi det offentlige betaler fastlegene for at vi som pasienter skal få utført helsetjenestene vi har krav på – deriblant aborthenvisninger.

Ennå er det usikkert hvordan en eventuell reservasjonsmulighet vil se ut. Jeg mener imidlertid at det uansett er spesielt gode grunner til at leger som har mange studenter blant sine pasienter, ikke bør få reservere seg.

Statistikk viser at kvinner mellom 20–24 år er de som oftest blir gravide, og som har den høyeste abortraten. Samtidig er dette aldersgruppen som flytter mest på seg, ofte på grunn av studier. Mange har fortsatt fastlegen på hjemstedet. De må da være sikret god helsehjelp, innbefattet aborthenvisninger, av legen på studiestedet. Å skulle bytte fastlege, sjekke om han har reservert seg, for så å finne frem til den nye legen i en ny by, synes jeg er for mye forlangt av abortsøkende kvinner i en livskrise.

I Norge er vi stolte av at vi tilbyr gratis/sponsende helsetjenester til utsatte grupper. Helsestasjon for ungdom, som er gratis, og helsetjenester ved studiesteder, som er sponset, er begge viktige satsningsområder i Helsedirektoratets plan for å forebygge uønskede graviditeter og fremme seksuell helse.

Disse folkehelseiltakene anerkjenner det faktum at unge ikke er så flinke til å finne frem i det formelle helsevesenet. Det er derfor svært merkelig at Bent Høie mener at de samme ungdommene plutselig skulle ha blitt mye flinkere – og det midt i en livskrise, som en ufrivillig graviditet er!

En stor andel av unge kvinners legebesøk omhandler prevensjon, kjønnssykdommer og ikke-planlagte graviditeter, og en studentlege har trolig langt flere aborthenvisninger enn

gjennomsnittet. Om studentleger får reservere seg, vil dette sende et signal som er motsatt av det en med denne lavterskeltjenesten har ment å sende.

Reservasjonslegene hevder derimot at reservasjoner er «uproblematiske». Men skal en få vite hvorvidt det er uproblematisk, bør en vel spørre noen som er mer nøytrale, og som ikke har økonomiske interesser i at reservasjoner blir lovlige? Både Fylkeslegene og Bent Høie bekrefter at abortsøkende kvinner uansett sjelden klager, og at mørketallene er store.

Så er det de som sier at dette uansett bare rammer tre-fire kvinner per fastlege per år. Om den prinsipielle samvittigheten til dem som kjemper for egen samvittighet, eller for oss som kjemper for pasientrettigheter, lar seg kvantifisere slik, er jeg usikker på. Men når Regjeringen sier at lovforslaget skal være et pragmatisk kompromiss mellom kvinners retter og enkelte fastlegers ønsker, blir det enda klarere at spesielt studentleger ikke bør få reservere seg.

Ingen skal bli møtt med fordømmelse og moralsk avstandtagen av legen. Denne strafferunden i helsevesenet er noe kvinner må få slippe når hun faktisk ikke har gjort noe ulovlig, men ber om en aborthenvisning som hun etter loven har krav på.

Skal vi klare å forebygge uønskede svangerskap og høye aborttall, trengs flere tiltak enn lavterskeltilbud for unge.

Når KrF og reservasjonslegene sier de vil «kjempe for det ufødte foster», er det meg fortsatt en gåte hvorfor de kjemper for retten til å toe sine hender, og ikke heller for *effektive* tiltak. Her kunne faktisk studenter og KrF gått hånd i hånd med felles mål for øye:

I et forsøk der unge kvinner ble tilbudt gratis prevensjon, ble abortraten i forsøkskommunene halvert – likevel ble ikke dette innført. En antar at det å heve engangsstønaden til gravide studenter og arbeidssøkende, slik at de får tilsvarende ytelser som arbeidende mødre, vil føre til færre aborter. Økt tilrettelegging for funksjonshemmede vil gjøre at kvinner som bærer på et funksjonshemmet foster tør å bære frem barnet. Dette er tiltak legene og politikerne *vet* fungerer. Men det koster selvfølgelig mer enn å heve pekefingeren.

Delta i debatten, skriv til oss:

debatt@universitas.no

Therese Kristin Børnes Utgård, lege og debattant
